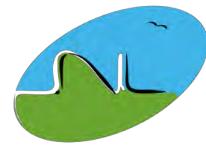

NL Greenlabel

Nico Wissing - Lodewijk Hoekstra

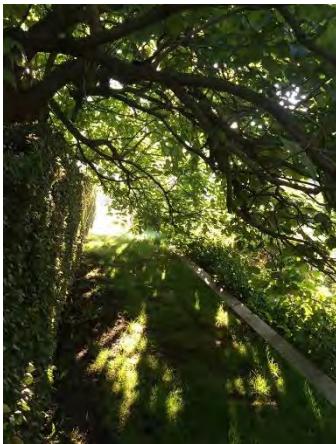
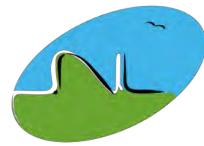

- Groen in de genen
- Eerst Landschap dan gebouw
- Waarde van groen
- Verhaal achter product materiaal of plant
- Groene visionair
- WissingTuinen
- GreenM²
- Eigen Huis & Tuin
- Green Kids
- NL Greenlabel

Nico Wissing

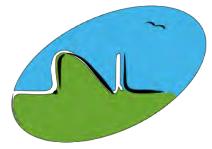
Werkomgeving

Singapore garden festival 2008

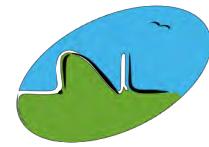
'Touched by Tulips'

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Nagasaki - Japan 2010

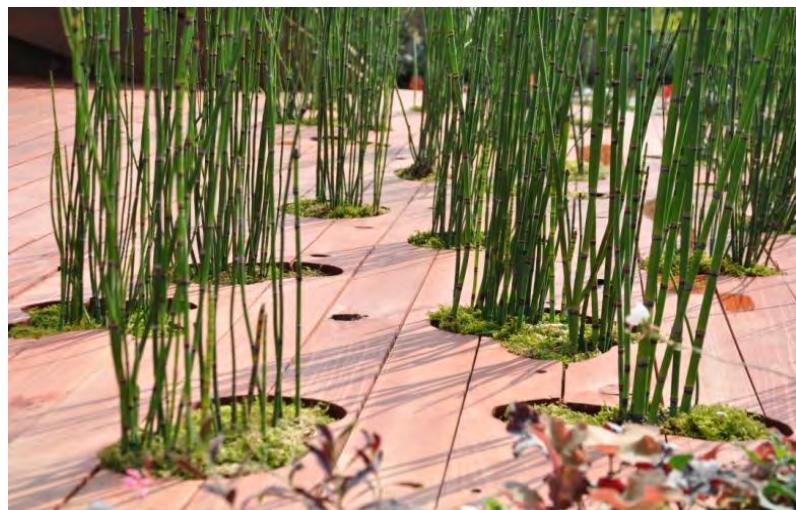
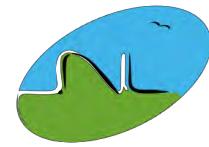
'World peace starts with inner peace' – World's Best Design 2010

Garden world Cup Nagasaki

'Hatchi' – Japan 2011

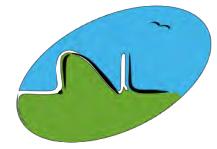
Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Matsue park Yuushien – Japan 2013

‘Plant ball; Inner strenght’

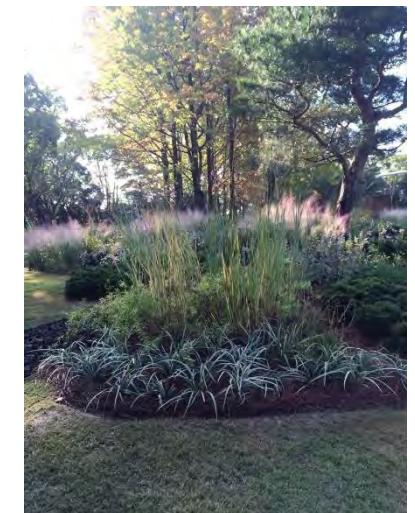
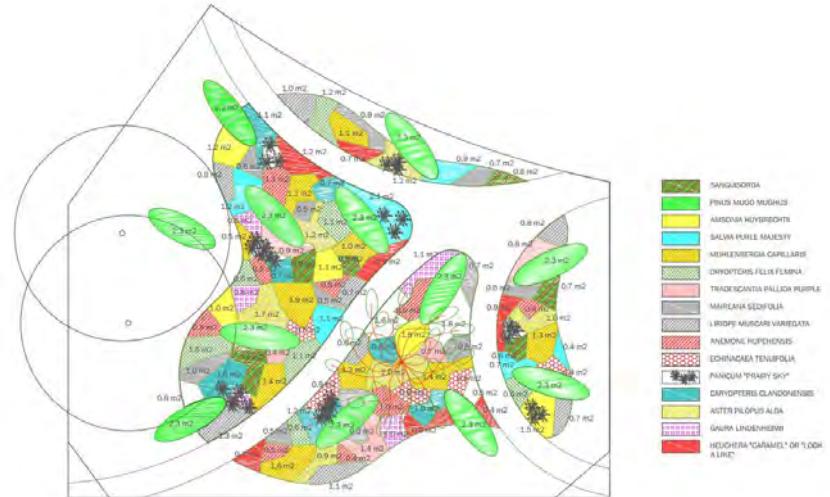
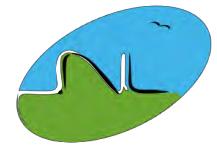
Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Helderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Nagasaki - 2014

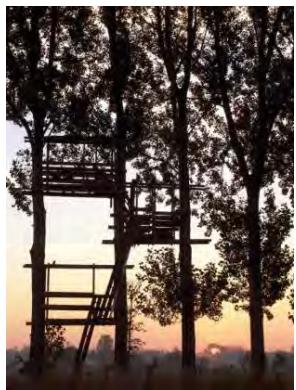
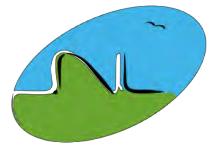
“Pine tree circle”

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

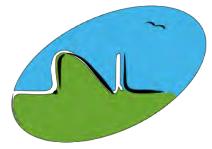
Korenveld - Megchelen

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

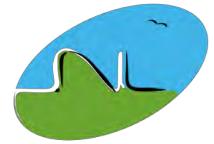

Philadelphia Flower Show – philadelphia 2017 ‘The Living Garden’

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

NL Greenlabel

Nico & Lodewijk

Kansen van een groene en duurzame buitenruimte

3 door de overheid erkende Green Deals

Duurzaamheid meetbaar door 3 paspoorten:

- (1) Producten en materialen
- (2) Planten
- (3) Gebieden

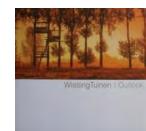
Meer dan 150 aangesloten partners

Wetenschappelijke Raad van Advies

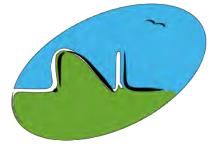
Cross-overs natuur-techniek-wetenschap-gezondheid

Van decoratiegroen naar groen als uitgangspunt

Nadruk gemeenten, overheden, ontwikkelaars en onderwijs

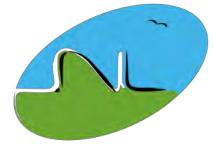

Nieuwe denkwijze...

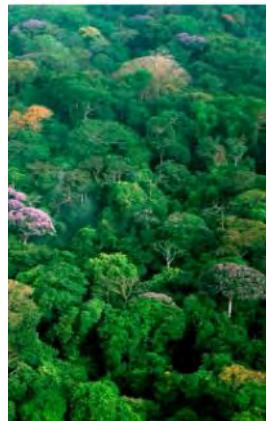
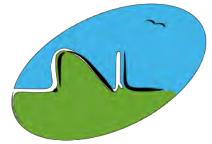
Bewustwording

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

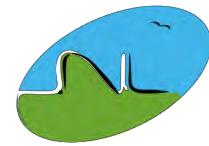

Ecocide Hout

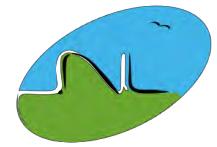
Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

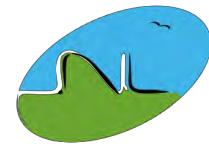
Ecocide Potgrond/ tuinturf

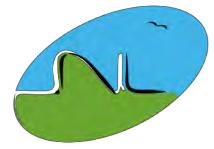
Ecocide Eigen tuin

Ecocide Chemische bestrijding

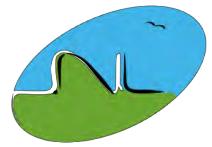

Ecocide Lichtvervuiling

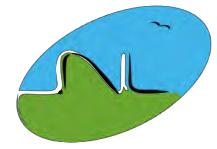

Ecocide Plastic Soup

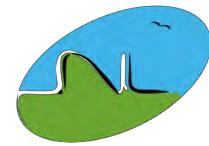
Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

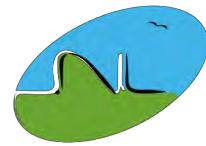
Ecocide Natuursteen

Ecocide Productie / transport

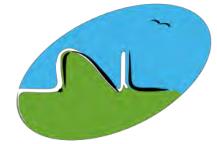
De waarde van groen

- Betere gezondheid
- Grottere sociale cohesie
- Grottere aantrekkracht op steden/dorpen
- Beter functioneren op het vlak van wonen, economie, onderwijs en recreëren
- Reductie geluidshinder
- Hogere waarde van onroerend goed
- Betere ontwikkeling bij kinderen zowel fysiek als mentaal
- Verbeterde concentratie en stimuleren van beweging
- Reductie vandalisme/agressie

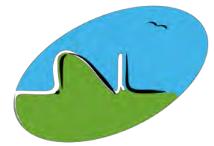
Waterbergung

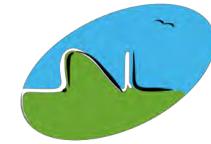
Hittestress

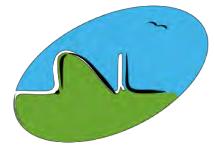
Criminaliteit

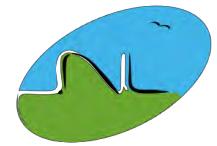
Werkomgeving

Materialisatie - Dakbegroeiing

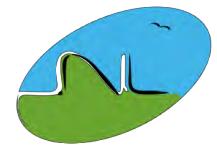
Materialisatie - Gevelbegroeiing

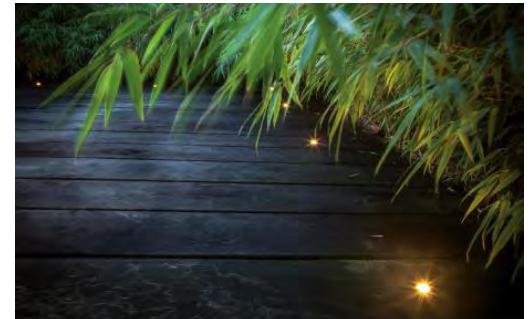
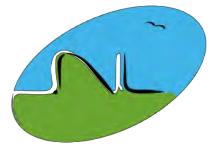
- Reductie CO₂ uitstoot
- Isolerende werking
- Levensduur gevel
- Ecologische stapsteen
- Aankleding lelijke gebouwen
- Hitte werend
- Meer groen in stedelijke omgeving

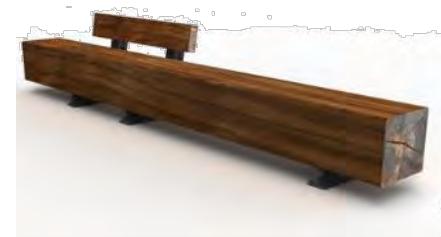
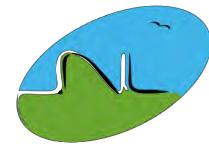
Materialisatie afscheidingen - vegetatiewanden

Materialisatie - verlichting

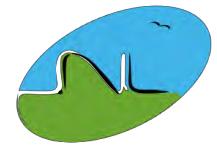

Materialisatie - meubilair

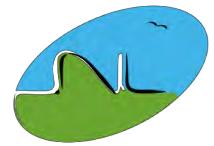

Materialisatie - verharding

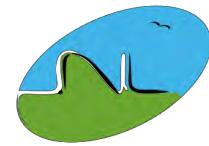
Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

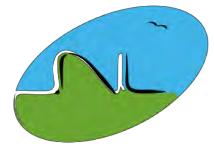
Materialisatie - speelgelegenheden

Materialisatie - onkruidbestrijding

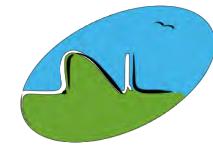

Materialisatie - beplanting

Bomen en meerstammige heesters

Materialisatie - beplanting

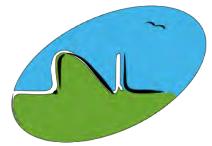

Prairie Garden

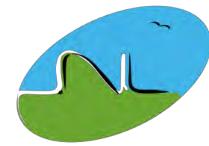
- Onderhoudsarm
- Houdt vocht vast
- Minder irrigatie
- Kruid / onkruid
- Gerecycled beton
- Biodiversiteit

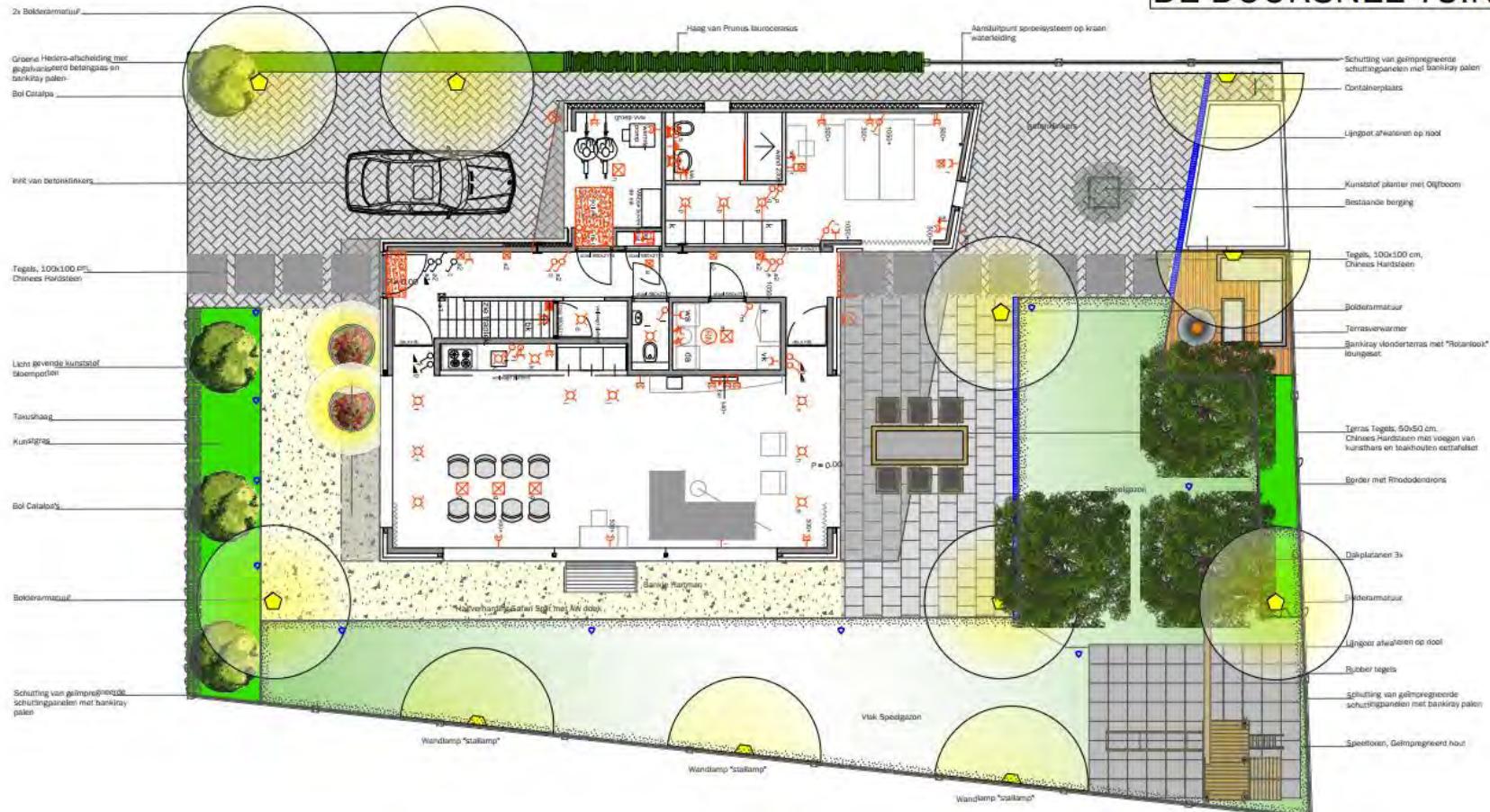
Materialisatie - beplanting

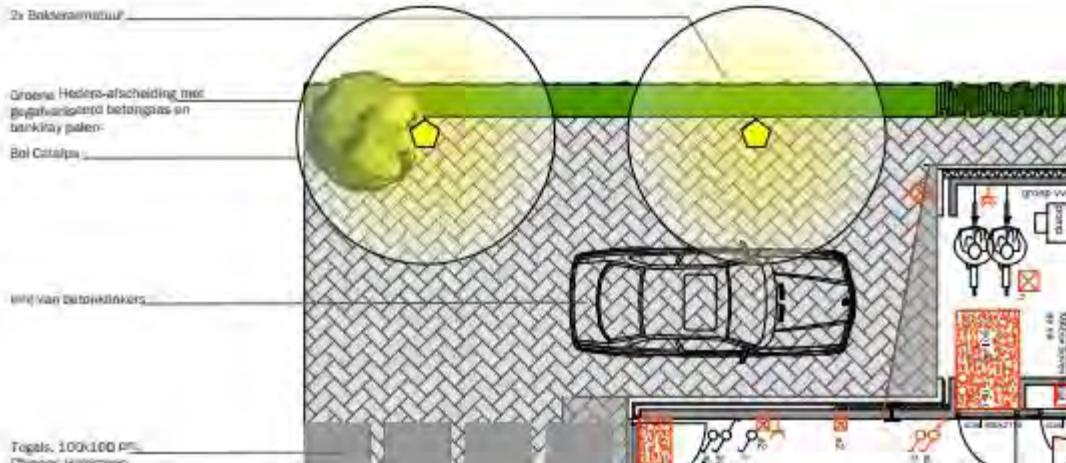
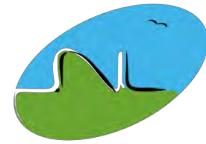
De doorsnee tuin

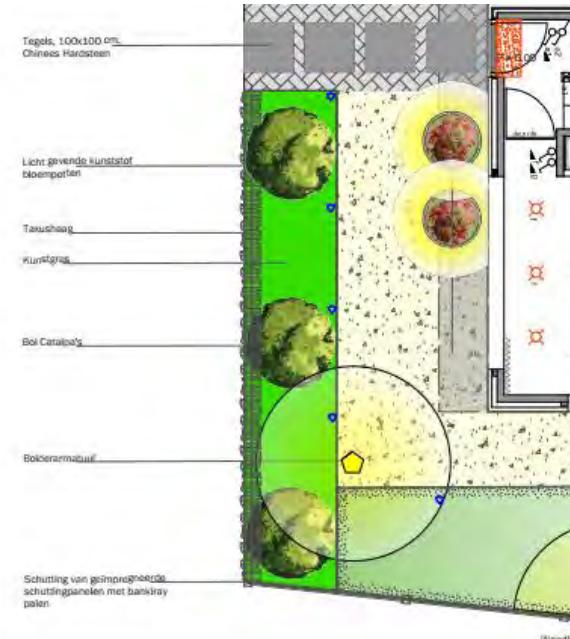
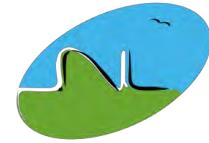
DE DOORSNEE TUIN

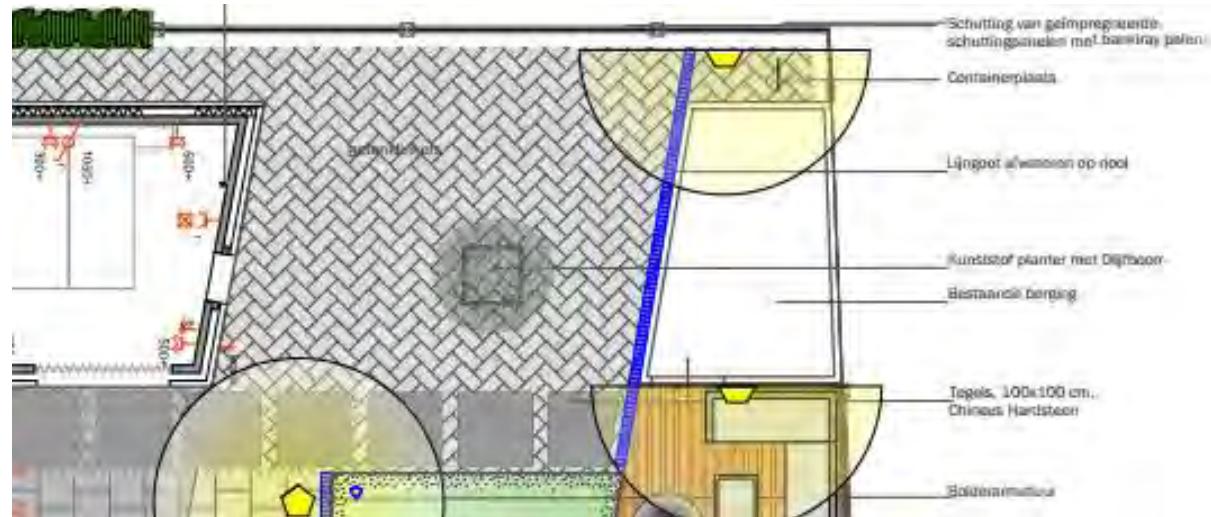
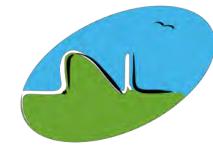
De doorsnee tuin - entree

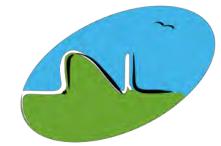
De doorsnee tuin - tuin

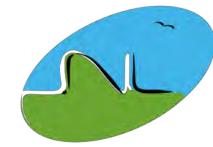
De doorsnee tuin - achtertuin

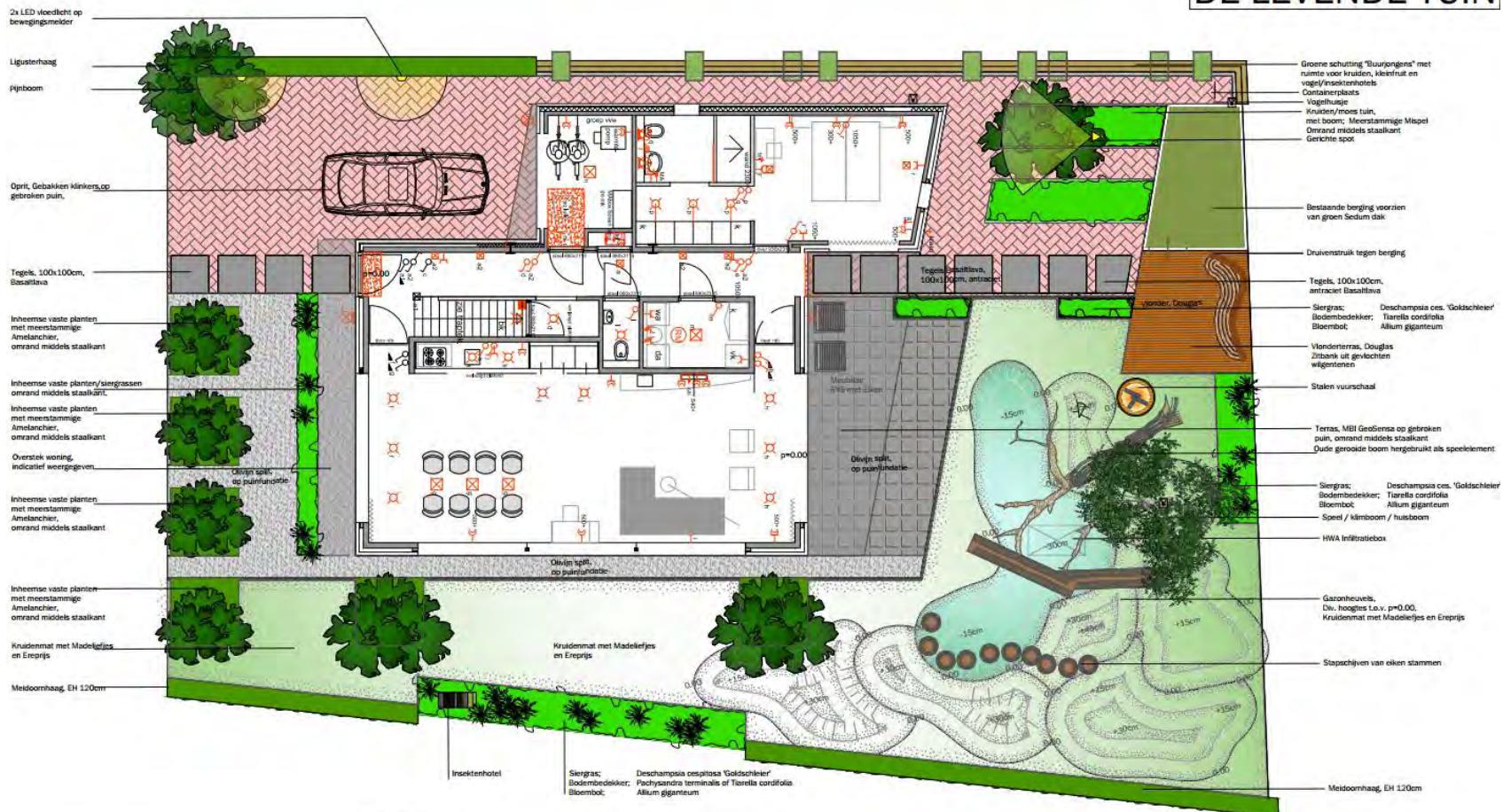
De doorsnee tuin - achtertuin

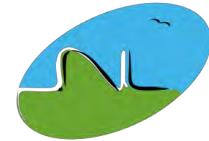
De Levende Tuin

DE LEVENDE TUIN

De Levende Tuin - entree

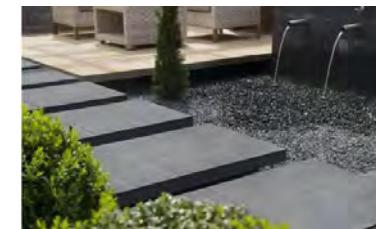
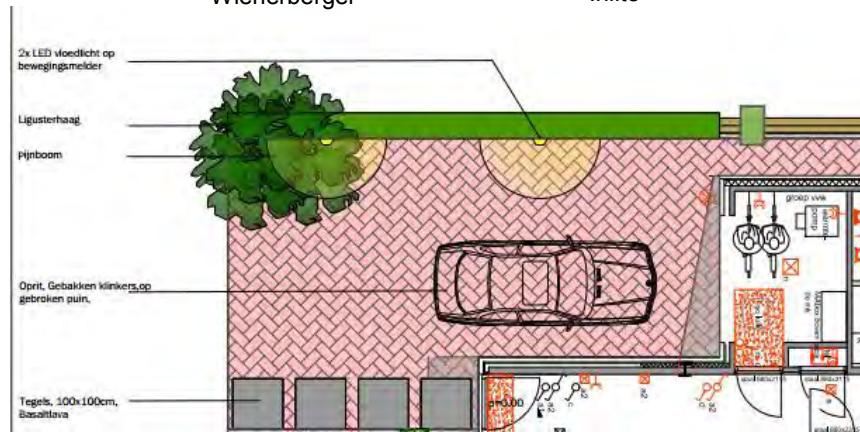
Straatbaksteen Schipperswaard
Wienerberger

Grondspot
Inlite

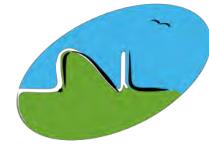

Classic en Compact Haag
Greenwall

De Geostenen
MBI

De Levende Tuin - voortuin

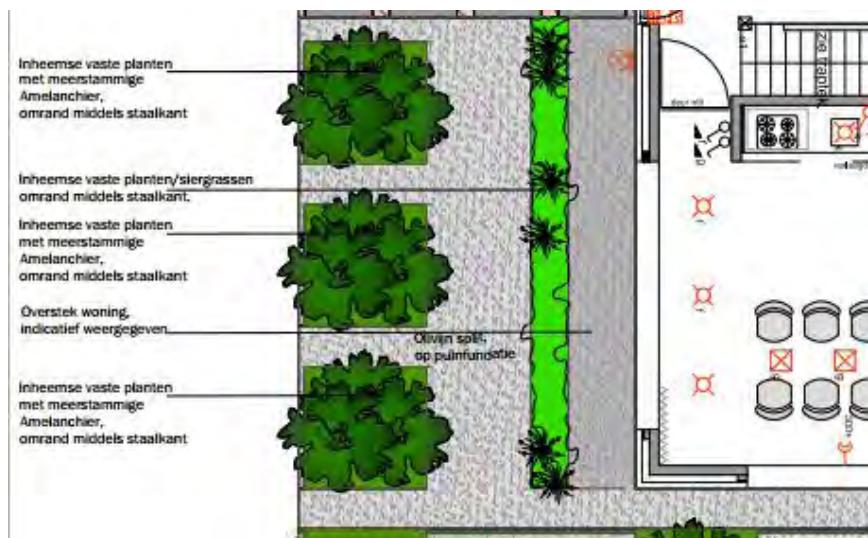
Meerstammige bomen
Boomkwekerij Ebben

Green to Colour-concept
Griffioen Wassenaar

Prairie Garden®
Lageschaar

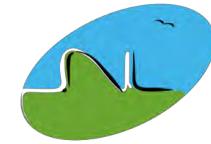

Cortenstaal - borderrand
A+ Concepts

Olivijn halfverharding
Greensand

De Levende Tuin - achtertuin

Schutting
De Buurjongens

Grindschutting
Gard & Care

Meerstammige bomen
Boomkwekerij Ebben

Dakgroen Sedummixmat
Zinco

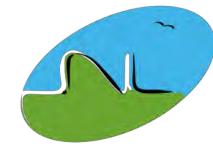
Grondspot
Inlite

Cortenstaal - borderrand
A+ Concepts

De Levende Tuin - achtertuin

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Geosensa
MBI

Straatbaksteen Heteren
Wienerberger

Bamboo X - tremé
Moso International

Green to Colour-concept
Griffioen Wassenaar

Bank van wilgentenen
De Vlechterij

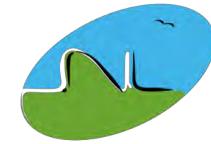

Meubilair
Grijzen

Cortenstaal - vuurschaal
A+ Concepts

De Levende Tuin - achtertuin

Staande lampen
Inlite

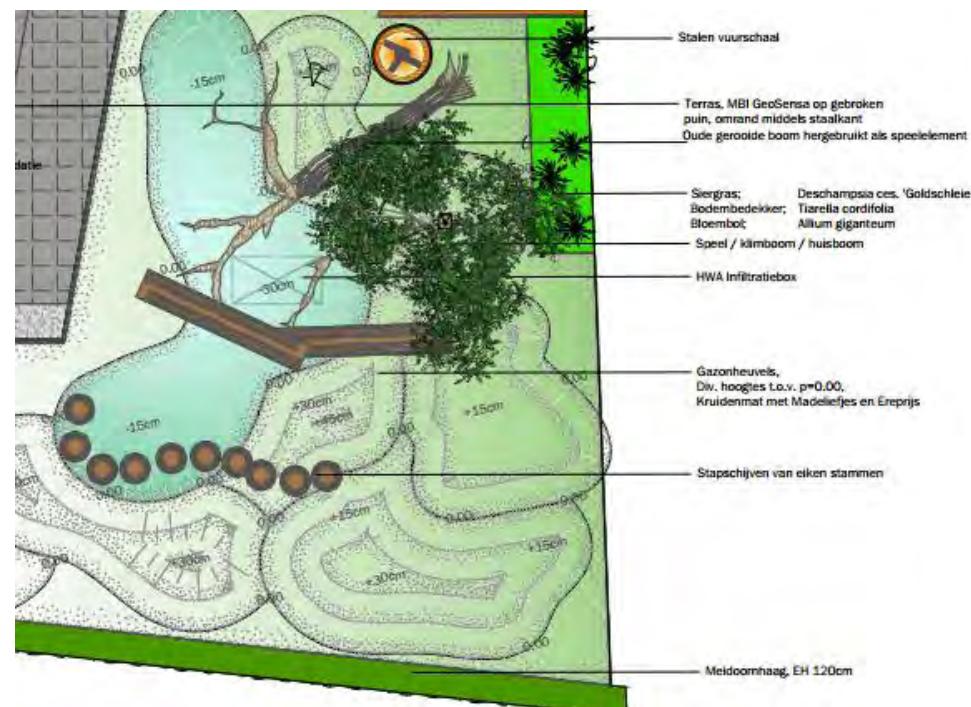
Bloembollenmengsel
JUB Holland

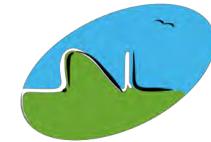
Zwembijver
Biotoop Benelux

Drijvende zonnepanelen
Terra Nova

De Levende Tuin - achtertuin

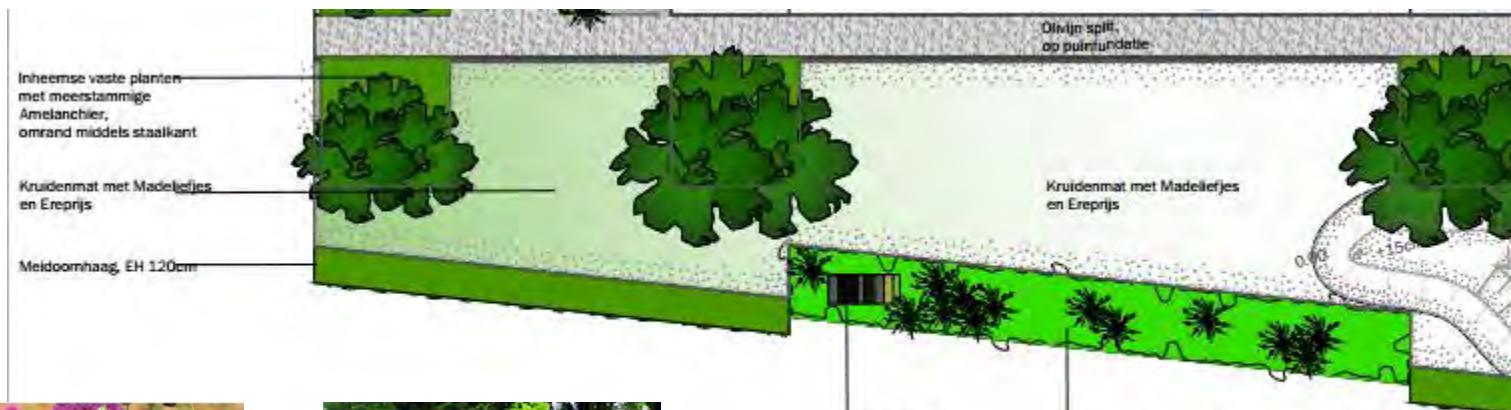
Olivijn halfverharding
Greensand

Wilde plantenzaden
Cruydt Hoeck

Insectenhotel
Heijderhof

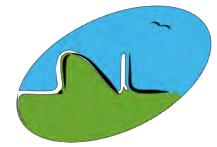

Bloembollenmengsel
JUB Holland

Classic en Compact Haag
Greenwall

Behoefte aan kennis, transparantie en meetbare duurzaamheid

Handboek Duurzame Buitenruimte

Tweede editie - 2014

www.nlgreenlabel.nl

OPENBAAR

Wijk

School

Park

NL Greenlabel

Met sparen voor duurzaam leven kan iedereen helpen om de wereld een beetje beter te maken.

NL Greenlabel

Met sparen voor duurzaam leven kan iedereen helpen om de wereld een beetje beter te maken.

NL Greenlabel

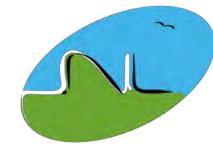
Met sparen voor duurzaam leven kan iedereen helpen om de wereld een beetje beter te maken.

NL Greenlabel

Met sparen voor duurzaam leven kan iedereen helpen om de wereld een beetje beter te maken.

NL Greenlabel

Voor een levende duurzame buitenruimte

Meetbaar maken duurzaamheid

Paspoort producten / materialen (indicatoren)

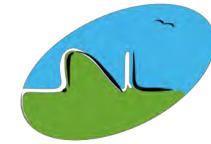
- Re- / upcyclebaar
- Niet toxicisch / vervuilend (ook in productieproces)
- Herkomst (regionaal / lokaal)
- Biologisch afbreekbaar
- Ecologische footprint (milieubelasting)
- Energiewaarde
- Het product kan terug (naar de leverancier)
- Biodiversiteit
- Klimaatbestendig

Gebiedslabel (indicatoren)

- Ontwerp, aanleg en onderhoud
- Producten en materialen
- Energie en klimaat
- Bodem en water
- Biodiversiteit
- Relatie mens & omgeving
- Borging

Green Deals I, II & III

Green Deal I:

Duurzaamheidspaspoort Producten & Materialen

Green Deal II:

Duurzaamheidspaspoort NL Greenlabel Gebiedslabel

- ✓ Bewustwordingscampagne
- ✓ Lesprogramma incl. branchecertificaat
- ✓ Voorlichtingsprogramma voor diverse o's

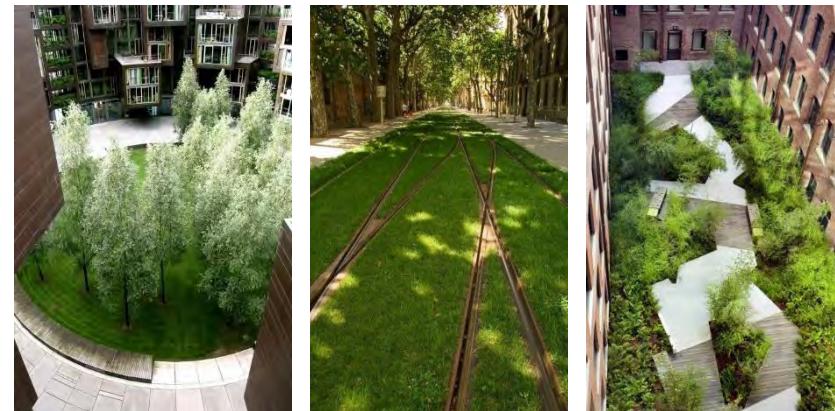

Green Deal III:

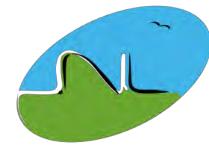
1.000 hectare Nieuwe Stedelijke Natuur

Looptijd: 2015 (zomer) t/m 2017

Betrokken partijen: VNG, De Vlinderstichting, Regelink Ecologie & Landschap, VHG, NL Greenlabel, Platform 31/TEEB Stad

Groen in de buitenruimte

WONEN

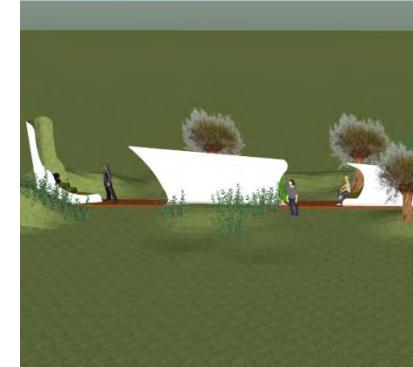
EDUCATIE

ENERGIE

INNOVATIE

WERKEN

ONTSPANNEN / BEWEGEN

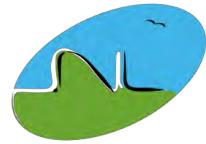
RECREATIE / TOERISME

ZORG / WELZIJN

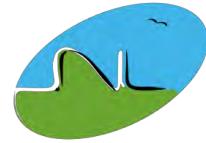

Plantsoensingel Noord - 's Heerenberg

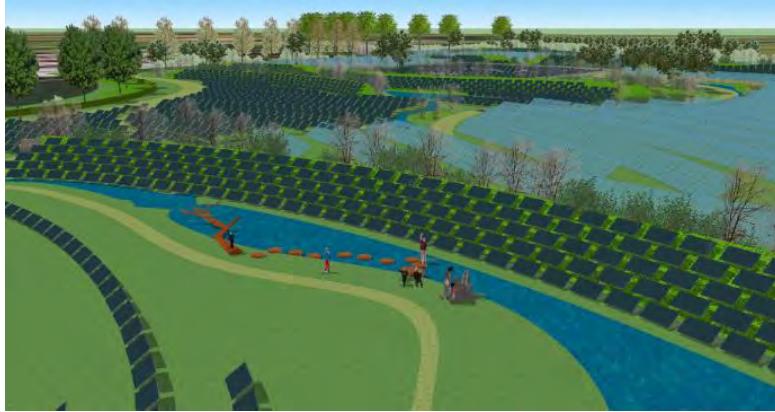
Basisschool - Megchelen

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

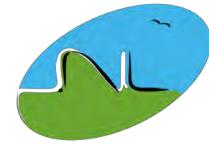
NL Solarpark 'De Kwekerij' – Hengelo GLD

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

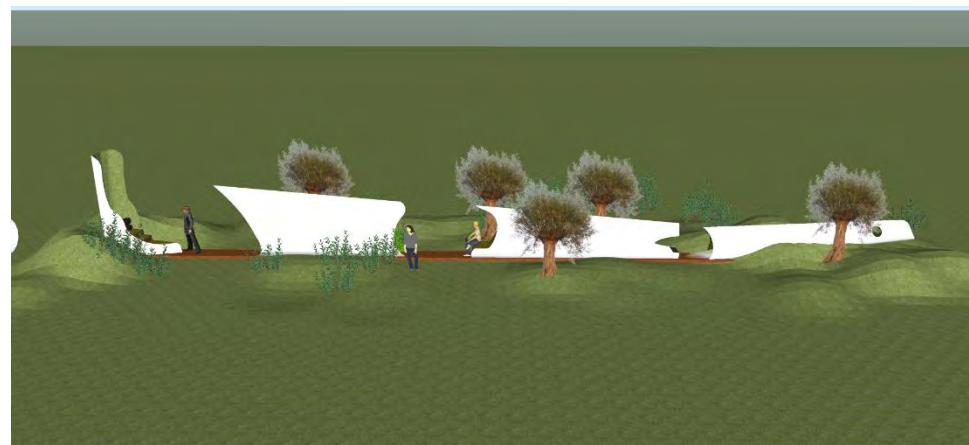
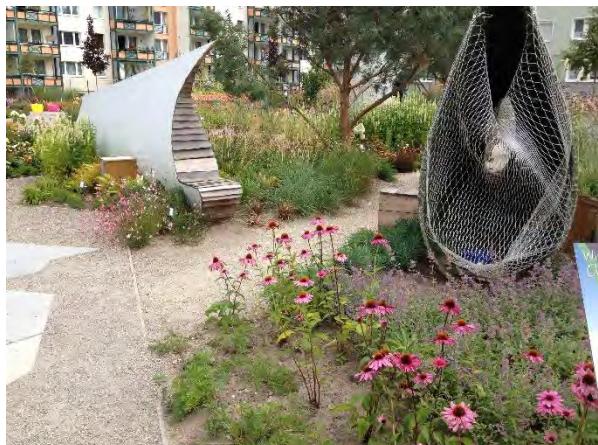
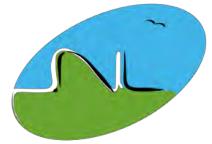
NL Solarpark 'De Kwekerij' – Hengelo GLD

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

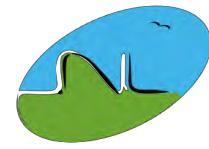
Innovatie - Wind of Change

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

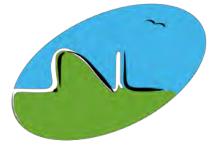
Waterschap Rijn IJssel - Doetinchem

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

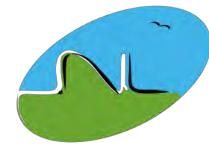
Waterschap Rijn IJssel - Doetinchem

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

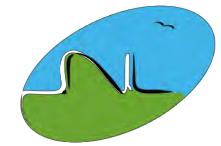

Wonion Beltmancomplex - Ulft

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Kramp - Varsseveld

Duurzaamheidspaspoort

Kramp Nederland B.V.

Categorie: Duurzame buitenruimte

Royal HaskoningDHV heeft het plan beoordeeld op:

1. Ontwerp, aanleg en onderhoud
2. Producten en materialen
3. Energie en klimaat
4. Bodem en water
5. Biodiversiteit
6. Relatie mens en omgeving
7. Borging

Op basis van de beoordeling in combinatie met expert judgement door specialisten, kent Royal HaskoningDHV het onderstaande label toe aan dit plan:

NL Greenlabel A

Deze duurzaamheidsscore is geldig van 14 oktober 2015 tot 13 oktober 2018
(onder de voorwaarde van jaarlijks hercontrole)

Amersfoort, 14 oktober 2015

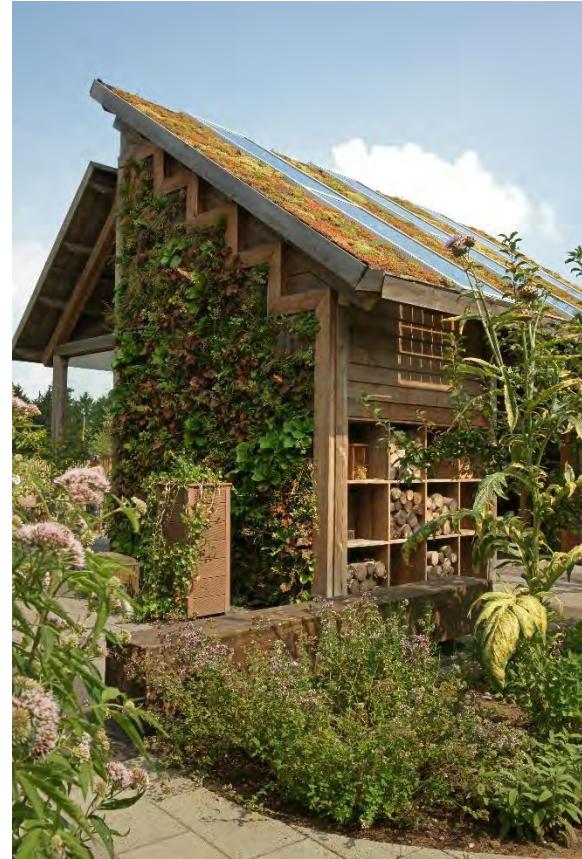
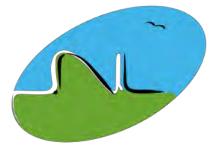

Royal
HaskoningDHV
Enriching Society Together

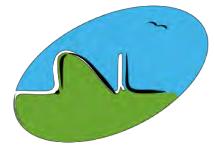
Stadstuin Amphionpark - Doetinchem

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

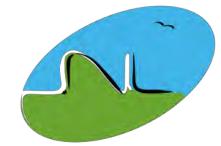
Floriade – Venlo 2012

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Dorpspark De Bleijke - Hengelo GLD

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

 NL Greenlabel

Duurzaamheidspaspoort

"Dorpspark De Bleijke"
cool nature concept

Categorie: Duurzame buitenruimte
Partner: Dorpspark De Bleijke
Royal HaskoningDHV heeft het plan beoordeeld op:

- 1. Ontwerp
- 2. Grondbeleidsplan
- 3. Materialgebruik
- 4. Uitvoering
- 5. Onderhoud
- 6. Energie
- 7. Milieu
- 8. Biodiversiteitsbevordering

Op basis van de beoordeling in combinatie met expert judgement door specialisten, kent Royal HaskoningDHV het onderstaande label toe aan dit product:

 NL Greenlabel A

Duurzaamheidsscore van duurzame buitenruimtes
Geldig van 1 juli 2013 tot 1 juli 2016 (onder voorbehoud van jaarlijks hercontrole)

Amsterdam, 1 juli 2013

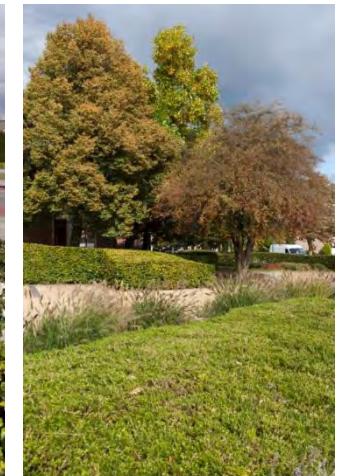
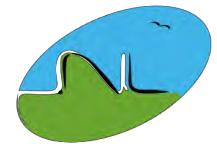

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

Green deals
Gedreven door duurzaamheid

vhg
Vereniging voor
Huisvesting en
Groen

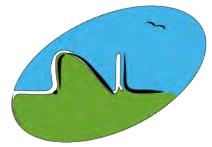
Azora Den Es - Varsseveld

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Azora Den Es - Varsseveld

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Slingeland ziekenhuis - Doetinchem

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

DE GELDENLAAN | TWEEDAAGSE | 21 MARCH 2014

• Nieuwe Slingeland wordt gebouwd op basis van 'healing environment'-principe

■ Onderzoekscentrum bij de spoedeisende hulp in het huidige Slingeland Ziekenhuis bij de Kruisberglaan te Doetinchem. Foto: Henk Vink

Genezende kracht van groen

Het Slingeland Ziekenhuis doet het andersom. Voor de nieuwbouw is eerst een tuinarchitect in de arm genomen. Pas daarna komt een architect in beeld.

HN/Henk Vink

Als je op valkuolie staat dat je voor een gezond en volledig leven moet blijven groeien, dan is dat goed. Als je dat opvalt in een ziekenhuis, dan is dat helemaal niet zo vreemd. De nieuwe Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem, dat moet worden opgeleverd in 2016, is een voorbeeld van een ziekenhuis dat daarvan overtuigd is. „Ziekenhuizen moeten voor mensen een thuis zijn en daarbij moet de natuur een belangrijke rol spelen”, aldus de voorzitter van de bouwcommissie van het ziekenhuis, Nico Witting. De toerist heeft evenmin de groen. De toerist heeft evenmin

het. Uitgegraven Zijlbergen en ruim 150 hectare groene omringing om de gebouwen staan er nu alvast van voorbereid. „Als je dat ook voor een ziekenhuis doet, dan moet dat heel veel meer betekenen dan voor een woning”, vertelt Nico Witting. „We willen dat de natuur een plek is voor mensen om te ontspannen en om te herstellen. Daarom hebben we de groene omgeving voor de gebouwen uitgebreid tot 150 hectare. We gaan daarbij gebruik maken van een aantal technieken die ons anderen, landchirurgen binnen de gebouwen kunnen helpen om de behandeling te vergemakkelijken. De groene omgeving moet voor de eerste patienten te re-

Wittung. „Mensen die in groene omgevingen wonen merken dat ze langer leven en dat leeftijdsgenoegde mensen dat ook merken. In dat geval is dat belangrijk dat de natuur voor de gezondheid van de mensen ook een belangrijke rol speelt.”

Op de eerste etage van de gebouwcomplexen is een groot gebouw voor groene behandelingen voor de verschillende behandelingen die in de gebouwen worden uitgevoerd.

„Om te voorkomen dat de mensen die in de gebouwen behandeld worden, door de groene behandelingen niet kunnen genieten van de groene omgeving, moeten we voor zorgzame gedachten voorzien om de mogelijkheden voor groene behandelingen te waarborgen”, aldus Witting. „Daarom gaan we voor de verschillende behandelingen voor mensen die in de gebouwen wonen, een aantal groene mogelijkheden voorzien.”

Smidig. „Echter bouwduurder worden kan, omdat de gebouwen vanaf de start zijn voorzien van een grote groene omgeving. Dat vergroot de bouwduur en dat maakt de bouw duurder. Daarom hebben we voor zorgzame gedachten voorzien om de mogelijkheden voor groene behandelingen te waarborgen.”

• Het plan moet ecologisch in lijn zijn met de natuurlijke omgeving. Nico Witting

Doetinchems laboratorium faillet

DOETINCHEM. Het Doetinchemse laboratorium van de Universiteit Maastricht (U-M) brengt de universitaire medische studieën verder. Daarbij is de reclame voor de studieën verhoogd. „We hebben een grote groei van de studieën, dus dat was het moment om de studieën te voorzien voor de toekomst”, aldus Nico Witting van de Universiteit. „We hebben een goede groei, maar de studieën zijn te klein om de studieën te voorzien die het moet geven. Daarom hebben we een aantal extra studieën toegevoegd aan de studieën die we al hebben.”

Opmerkelijk is in het grotere dan op

groter voor de studieën. „Die studieën zijn een beetje voor de universitaire studieën die we al hebben. Daarom hebben we een aantal extra studieën toegevoegd aan de studieën die we al hebben.”

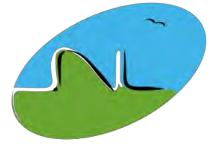
landwinkel[®]
De Verse Kers
GRATIS
ENTREE
www.landwinkel.nl

2e paasdag
geopend
van 11.00 tot 20.00
• Maaltijden bereid door de landwinkel
• De landwinkel verkoopt lokale producten
• De landwinkel verkoopt lokale producten

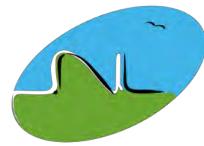
Landwinkel De Verse Kers - Doetinchem | 0572-700000

Groene kas Tergooi- Blaricum

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

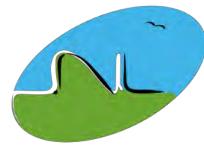

Groene inspiratie

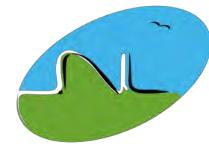

Groene inspiratie

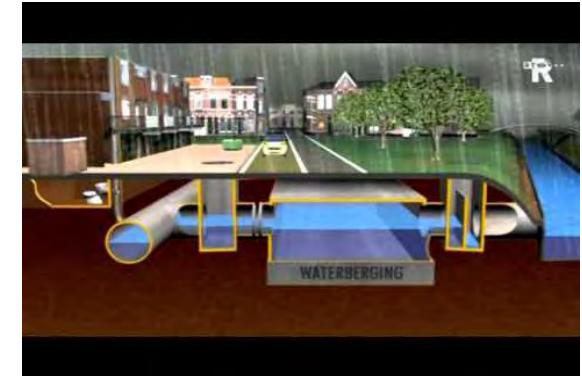
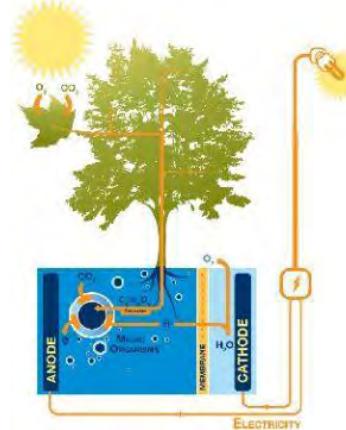
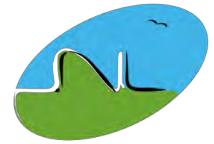
Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

Groene Innovatie

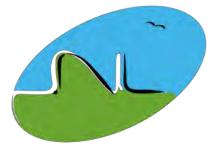

Groen - Energie/water

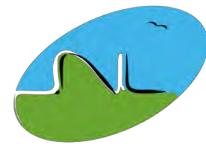
Biomimicry

Sustainable innovation inspired by nature

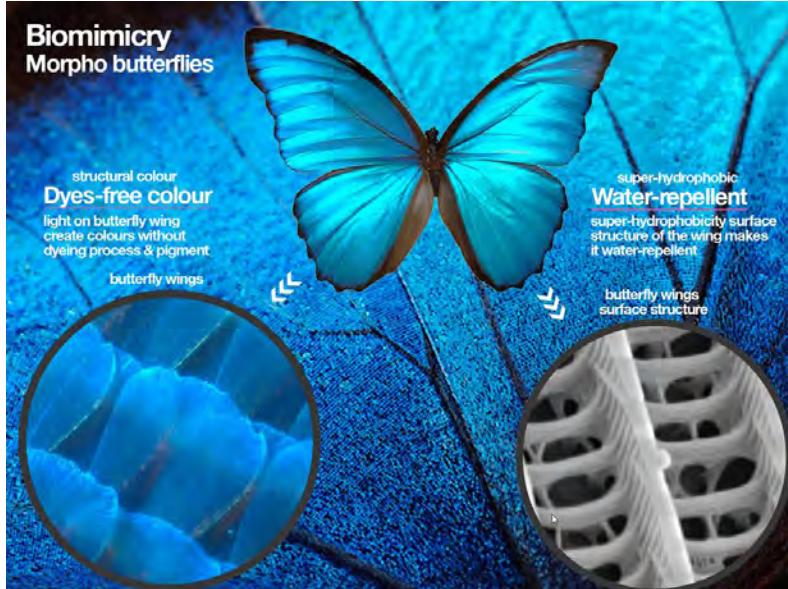
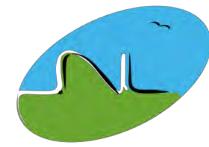
Biomimicry

Sustainable innovation inspired by nature

Biomimicry

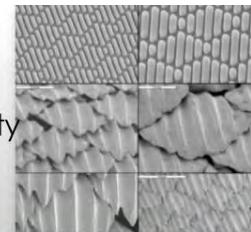
Sustainable innovation inspired by nature

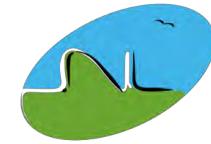

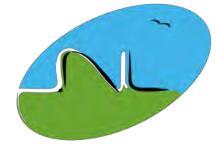
$$\text{Female foot} + \text{High heel} = \text{Stiletto}$$

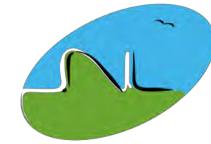

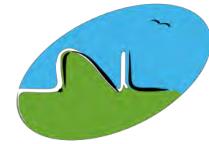
Imitating shark skin to reduce drag
anti-bacterial invincibility

Travelling Ecodome

“Innovatief en visionair groen”

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

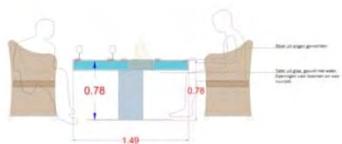
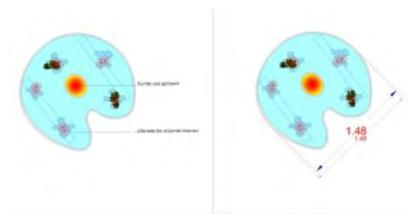
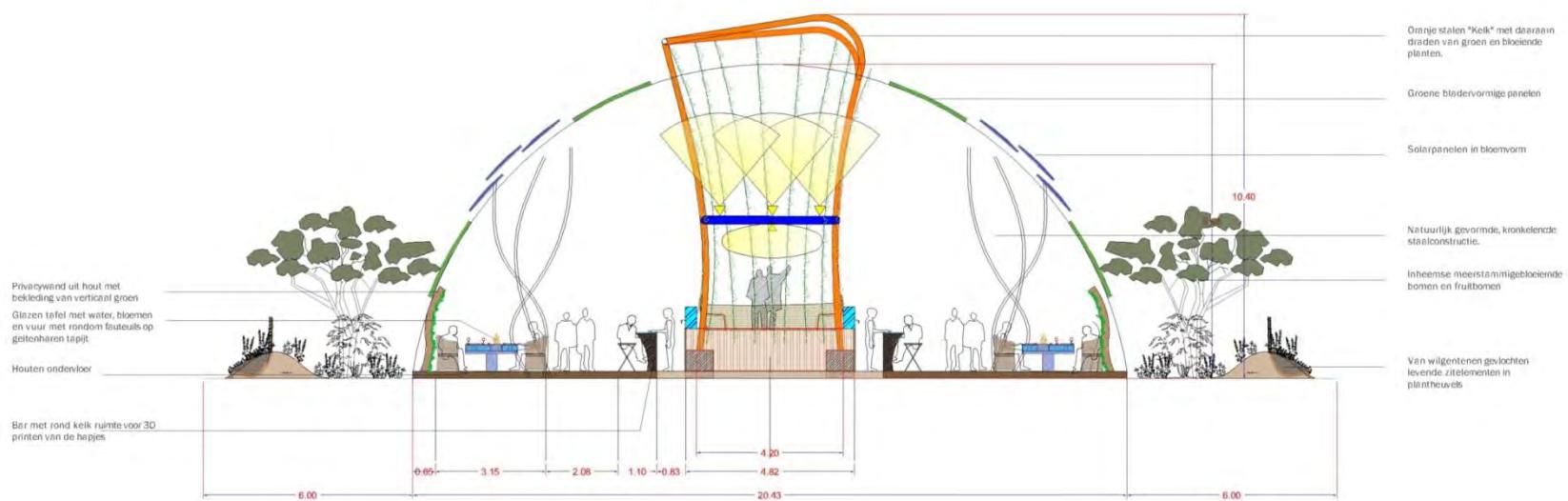
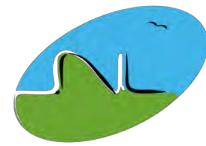
THE DUTCH
SUSTAINABLE
URBAN DELTA

Travelling Ecodome

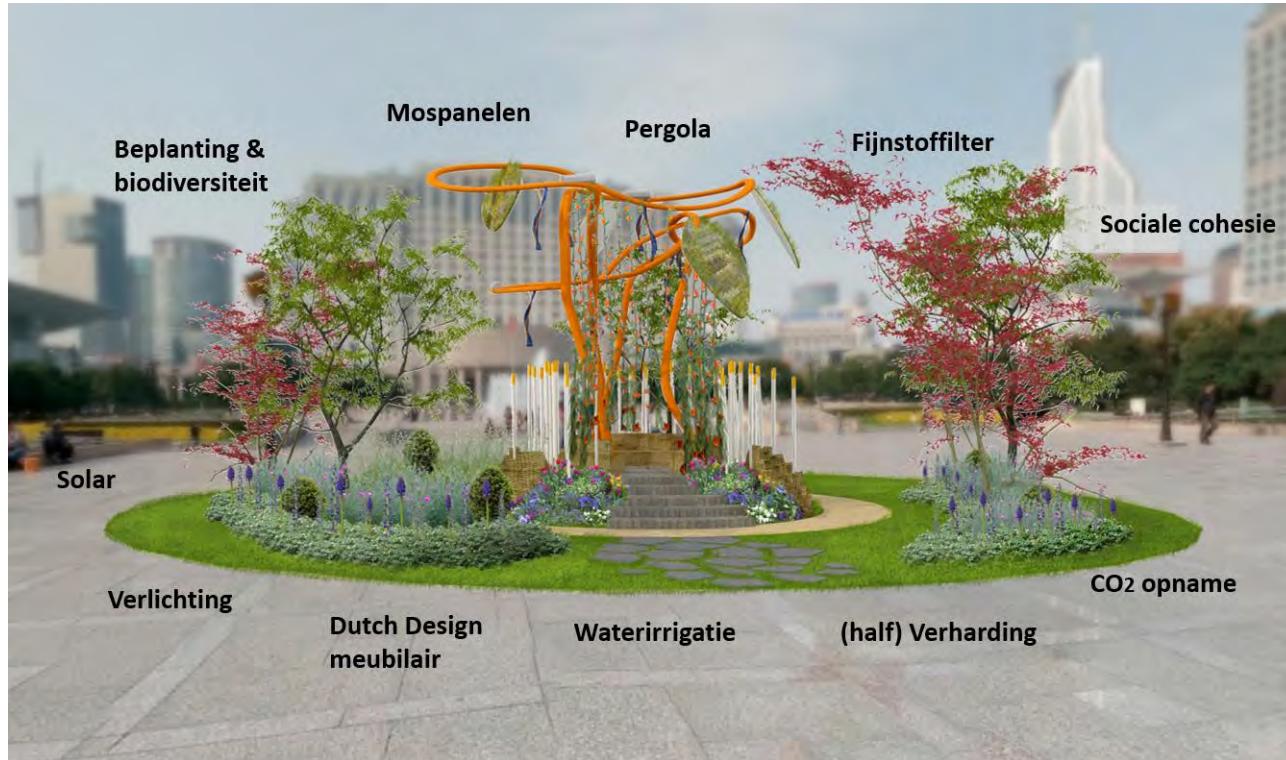
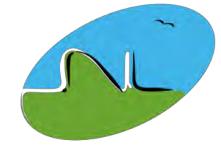
“Innovatief en visionair groen”

Samenwerking Water West-Brabant
Bergen op Zoom - Halderberge - Moerdijk - Roosendaal - Steenbergen - Woensdrecht - Waterschap Brabantse Delta

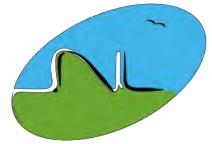

Urban Oasis

Pop-up park van ca. 300 m² voor dichtbevolkte steden met vervuilde lucht

Bedankt voor uw aandacht

Website www.nlgreenlabel.nl
E-mail office@nlgreenlabel.nl
Telefoon 088 – 1001 810

